

GLOBALA GYMNASIETS "TOBAKSKURS"

På Globala gymnasiet i Stockholm genomför man i År 1 ett projektarbete som går under namnet "Glokalt". Eleverna får till uppgift att följa och lära sig om en handelsvaras livscykel från råvara till soptippen och se vilka spår varan sätter utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Läsåret 2007 – 2008 fick eleverna studera tobak från odling till fimp eller utslängd prilla vilket gav dem en hel del nya kunskaper. Tobakens skadeverkningar på den som röker eller snusar kände de redan till. Men att tobaken även orsakade fattigdom och miljöförstöring var för många nya kunskaper.

Om Globala gymnasiet

Globala gymnasiet är ett kommunalt gymnasium med Stockholm stad som huvudman. Skolans profil innefattar undervisning för och om hållbar utveckling med såväl ett lokalt som globalt perspektiv. Man arbetar projektinriktat och samarbetar med globala organisationer som Plan Sverige och Världsnaturfonden WWF. Man har idag tre program, NV inriktning hälsa och miljö, SP med global inriktning och med fältstudier i annat land till exempel Kenya eller Indien och SP Bild med inriktning på bild och kommunikation.

Projektets upplägg och genomförande

Tobaksprojektet genomfördes under en tioveckorsperiod på halvfart. Arbetet genomfördes ämnesövergripande i kurserna Engelska A, Samhällskunskap A, Naturkunskap A och Biologi A. Innan arbetet sattes igång sammanställde berörda lärare en projektplan där man efter analys av respektive ämnes kursplaner lyfte fram tobakskursens mål för eleverna. Projektplanen delade även in projektet och elevernas arbete i fyra olika faser, dessa var:

Fas 1 Teori

Här fick eleverna genom lärarledda lektioner och övningar i naturkunskap, biologi och samhällskunskap teoretiska kunskaper om globalisering, hållbar utveckling, ekosystem, miljöpåverkan, en produkts livscykel och ekonomi.

Fas 2 Tobak

Här fick eleverna tillämpa de teorier som de lärt sig i föregående fas på produkten tobak och dess livscykel från gröda till fimp. Eleverna sökte information och fakta i litteratur och på Internet. Även film och externa föreläsare bidrog med kunskaper i denna fas. För att stärka elevernas möjligheter att hitta rätt i informationsdjungeln fick de parallellt i samhällskunskapen utbildning i källkritik. Då mycket av den information som eleverna hittade var på engelska gick man igenom och diskuterade dessa texter på engelskan.

Fas 3 Fördjupning tobak

I denna fas fick eleverna frågan vad de ville göra med den kunskap som de fått fram i de två föregående stegen. Fanns det något speciellt inom tobaksområdet som de ville fördjupa sig i? Eller ville de kanske försöka påverka politiker, organisationer eller privatpersoner? Fördjupningsarbetet skedde i form av grupparbeten. En grupp valde att arbeta med tobaksarbetarnas villkor som sin fördjupningsuppgift. En annan valde att titta på hur det såg ut med tobaksbruket på den egna skolan. En tredje ville titta närmare på möjligheterna kring rättvis handel och tobak. Gruppernas arbete presenterades i form av en klassrumsutställning och en grupp hade gjort en film som visades.

Fas 4 Produktion

I den sista fasen skulle eleverna sammanställa sina kunskaper om tobak. Det gjordes i form av att eleverna skrev insändare. Insändarna skrevs både på svenska och engelska och vara avsedda att skickas in till en tidning.

Bedömning och examination

Lärarna bedömde och examinerade elevernas arbete löpande under deras arbete med projektet. Insändarna som eleverna skrev var den slutgiltiga examinationen av arbetet. Totalt var "tobakskursen" på 90 poäng fördelade på kurserna Engelska A, Samhällskunskap A, Naturkunskap A och Biologi A.

Vad tyckte eleverna?

Eleverna tyckte överlag att projektarbetet hade varit intressant och roligt om än något för långt. Framförallt ansåg de att de hade fått nya kunskaper gällande kopplingen mellan tobak, fattigdom och barnarbete, vilket hade påverkat dem. Några trodde att projektarbetet kunde ha en vaccinerande effekt då det hade gett dem ytterligare argument att förbli tobaksfria eller eventuellt sluta använda tobak. Elevernas insändare sammanställdes sedan i tidningsform, där även de elever som gick SP med bildinriktning gjorde illustrationer till insändarna. Tidningarna skickades sedan in som tävlingsbidrag i A Non Smoking Generations och Plan Sveriges skoltävling – Rättvis tävling.

Vill du veta mer?

Är du intresserad av att höra mer om hur Globala gymnasiet arbetade med sitt tobaksprojekt kan du höra av dig till Mattias Winnberg, som var en av ansvariga lärare för projektet. Du kan även hitta material på www.tobaccoschildren.org om ni vill dra igång ett eget projekt.

Andra användbara webbadresser:

www.globalagymnasiet.se
www.plansverige.org
www.nonsmoking.se
www.tobaccoschildren.org
www.tobaksfakta.org

